

**Evaluations Bonding
phase Jewish, Black &
Islamic community
Rotterdam
Rotterdam Beyond
Discrimination**

**Rotterdam
voorbij discriminatie**

D3.2a EN

D3.2a EN

Evaluations Bonding phase Jewish, Black & Islamic community Rotterdam

Rotterdam Beyond Discrimination

20220321

Colofon

The Rotterdam beyond Discrimination project is a collaboration of:

Gemeente Rotterdam

Antidiscriminatiebureau RADAR

Kenniscentrum Art.1

This project is financially supported by the Rights, Equality and Citizenship Programme (2014-2020) of the European Union.

Members of the project team are:

RADAR: Dounia Jari, Tikho Ong, Karin Oppeland, Sidris van Sauers
Gemeente Rotterdam: Hicham el Abbas, René Keijzer, Marthe Schippers, Corrie Wolfs
Art.1: Huub Beijers (auteur)

RADAR

Grotekerkplein 5
3011 GC, Rotterdam
010-4113911
info@radar.nl

Rotterdam, March 2023

Introduction

The bonding phase of the project ran from October 2021 to February 2022 and focused on exchanging experiences of discrimination and racism, developing social capital and developing a common agenda.

Bonding meetings

Ten bonding meetings were held with a total of 50 participants from the three communities, three facilitators (each community having its own facilitator), the project leader and the researcher. The meetings took place in 'Leeszaal Rotterdam West' a community library close to the city centre. They always opened with a shared meal, followed by a short presentation (if needed), sometimes by introductory exercises to encourage mutual contact and build trust. The discussions were conducted in subgroups and plenary sessions. The meetings ended (by way of evaluation) with a feedback round in response to the question of what each person took home from the meeting.

Jewish community:

Overall score (1-10) of the Jewish community for the meetings in the bonding phase is 7.5 (satisfactory)

Organisation was generally felt to be good to very good (8.8)

Relevance of the meetings was generally thought to be good (7.8)

Bonding effect was rated worst, just sufficient.

Thereby, the aspects 'increasing skills' and 'confidence in cooperating with others from your community' scored worst.

The other bonding effects are rated as sufficient. The highest and lowest scores vary widely here (1.88 - 9.38). Equally striking is that among the qualitative comments, bonding effects, such as trust, sharing, taking each other's measure and developing change power, are mostly valued.

Per participant:

There is one participant (5) who gives the meetings a failing grade (5.3), on the other hand, there are also two very high scores of 9.5 (4) and 8.3 (1). Disregarding these peaks and troughs, the average mark given to the meeting by participants is: 6.9

Evaluaties Bondingfase Joodse gemeenschap
Rotterdam voorbij Discriminatie
20220211

Kwantitatief	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Relevantie												
1	Voldeden de bijeenkomsten tot nu toe aan uw verwachtingen	5	7,5	7,5	10	5	5	7,5	7,5	7,5	10	7
2	Voldeden de bijeenkomsten tot nu toe aan de geformuleerde doelstellingen	10	5	7,5	7,5	5	5	7,5	5	10	10	7
3	Was de inhoud relevant voor uw situatie	7,5	7,5	5	10	7,5	5		5	10	10	8
4	Is uw kennis door het deelname aan deze bijeenkomsten toegenomen?	7,5	5	7,5	7,5	2,5	7,5	7,5	7,5	5	10	7
5	Was er voldoende ruimte voor vragen of uw eigen inbreng	10	10	7,5	10	7,5	7,5	10	7,5	10	10	9
6	Stoot de inhoud aan bij uw voorkeuren	7,5	10	10	10	7,5	7,5	10	7,5	7,5	10	9
		7,92	7,50	7,50	9,17	5,83	6,25	8,50	6,67	8,33	10,00	7,8
Bonding												
1	Is uw vertrouwen in de samenwerking met anderen uit uw gemeenschap om het probleem van discriminatie en uitsluiting aan te pakken toegenomen	7,5	2,5	5	10	5	2,5	5	7,5	5	7,5	6
2	Heeft u door deze bijeenkomsten meer contacten opgedaan met anderen uit uw gemeenschap, die u tevoren nog niet had?	10	7,5	5	7,5	2,5	2,5	7,5	5	5	7,5	6
3	Heeft het uw vertrouwen vergroot dat u samen met hen verbetering kunt bewerkstelligen ten aanzien van discriminatie en uitsluiting	10	7,5	7,5	10	2,5	0	7,5	5	7,5	7,5	7
4	Heeft het uw vaardigheden vergroot dat u samen met hen verbetering kunt bewerkstelligen ten aanzien van discriminatie en uitsluiting	7,5	5	5	10	0	2,5	5	7,5	5	10	6
		8,75	5,63	5,63	9,38	2,50	1,88	6,25	6,25	5,63	8,13	6,0
Organisatie												
1	Voldedde de organisatie van de avonden aan uw verwachtingen				10	7,5	10	10	7,5	7,5	10	9
2	Voldedde de gespreksleiding aan uw verwachtingen				10	7,5	10	10	7,5	10	7,5	9
3	Voldedde de locatie aan uw wensen				10	7,5	10	7,5	10	7,5	10	9
4	Voldedde de catering aan uw wensen				nvt	7,5	10	5	10	7,5	10	8
		0,00	0,00	0,00	10,00	7,50	10,00	8,13	8,75	8,13	9,38	8,8
Kwalitatief		8,3	6,6	6,6	9,5	5,3	6,0	7,6	7,2	7,4		7,5
	Relevantie	openheid deelnemers het idee elkaar de maat te mogen nemen De conversatie, de verhalen										
	Bonding	proberen gezamenlijk hetzelfde te bereiken media benaderen en inzichtelijk krijgen of probleem inderdaad breed maatschappelijk probleem is ik wil pleiten voor het leren gespreksdeugden (niet goed te lezen) Het roept emoties op, het is van belang dat we naar elkaar blijven luisteren										
	Organisatie	akoestiek kan beter										

Black community

Overall score (1-10) of the Black community for the meetings in the bonding phase is 8.0 (good). The relevance of the meetings was generally felt to be very good (8.5). This may indicate that the issue of anti-Black racism is perceived as highly urgent. The qualitative comments indicate this. The bonding effect was rated as more than sufficient with a 7.4.

Here, the aspect 'increasing skills' and trust in cooperation scored the least (but still sufficient). The other bonding effects were rated 8. It is striking that in the area of Bonding, people scored either very low ('fives') or very high ('tens').

This may indicate a very different starting position from which people started participating in the meetings, e.g. a different level of knowledge, or that they consider bonding more important in other places. But the differences are not as great as in the Jewish community, where the rating for bonding was also lower overall.

The organisation was generally considered sufficient to very good (8.0)

Per participant:

The scores per participant range from sufficient to very good. Among those scoring low, it is mainly the bonding effect that depresses the overall rating, in addition to the negative rating for the venue.

Islamic community

Overall score (1-10) of the Islamic community for the meetings in the bonding phase is 8.7 (very good). The relevance of the meetings was generally felt to be excellent (9.2). The issue of Islamophobia and of discrimination against the Islamic community sits high on many people's minds and is considered a highly urgent problem. The qualitative comments also indicate this. What stands out in this is the fact that in the meetings, people are (or have become) aware that discrimination has become part of everyday experience to such an extent that they have come to experience it as

Evaluaties Bondingfase Zwarte gemeenschap												
Rotterdam voorbij Discriminatie												
20220211												
Kwantitatief	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Relevantie												
1	Volgeden de bijeenkomsten tot nu toe aan uw verwachtingen	5	10	10	10	10	7,5	7,5	7,5	10	9	
2	Volgeden de bijeenkomsten tot nu toe aan de geformuleerde doelstellingen	2,5	7,5	7,5	7,5	10	10	5	7,5	7,5	7	
3	Was de inhoud relevant voor uw situatie	7,5	10	10	10	10	10	7,5	7,5	10	9	
4	Is uw kennis door het deelnemen aan deze bijeenkomsten toegenomen?	10	2,5	5	10	10	10	7,5	7,5	10	8	
5	Was er voldoende ruimte voor vragen of uw eigen inbreng	10	10	10	10	10	10	10	2,5	7,5	9	
6	Sloot de inhoud aan bij uw voorkennis	7,5	10	10	10	10	10	7,5	7,5	10	9	
		7,08	8,33	8,75	9,58	10,00	9,58	7,50	6,67	9,17	0,00	8,5
Bonding												
1	Is uw vertrouwen in de samenwerking met anderen uit uw gemeenschap om het probleem van discriminatie en uitsluiting aan te pakken toegenomen	5	2,5	5	10	5	10	5	7,5	10	7	
2	Heeft u door deze bijeenkomsten meer contacten opgedaan met anderen uit uw gemeenschap, die u tevoren nog niet had?	7,5	7,5	7,5	10	5	10	7,5	7,5	10	8	
3	Heeft het uw vertrouwen vergroot dat u samen met hen verbetering kunt teweegbrengen ten aanzien van discriminatie en uitsluiting	7,5	7,5	5	10	7,5	10	5	7,5	10	8	
4	Heeft het uw vaardigheden vergroot dat u samen met hen verbetering kunt teweegbrengen ten aanzien van discriminatie en uitsluiting	7,5	2,5	5	10	5	10	5	7,5	10	7	
		6,88	5,00	5,63	10,00	5,63	10,00	5,63	7,50	10,00	0,00	7,4
Organisatie												
1	Voldeed de organisatie van de avonden aan uw verwachtingen	7,5	7,5	7,5	10	10	7,5	7,5	10		8	
2	Voldeed de gespreksleiding aan uw verwachtingen	5	7,5	7,5	10	10	7,5	7,5	7,5		8	
3	Voldeed de locatie aan uw wensen	7,5	7,5	5	10	10	7,5	5	5		7	
4	Voldeed de catering aan uw wensen	10	7,5	7,5	10	10	7,5	7,5	10		9	
		7,50	7,50	6,88	10,00	10,00	7,50	0,00	6,88	8,13	0,00	8,0
		7,2	6,9	7,1	9,9	8,5	9,0	6,6	7,0	9,1		8,0

Kwalitatief

Relevantie Andere naam voor 'Zwarte gemeenschap' Het gaat niet alleen over de Zwarte gemeenschap maar tov de Europese gemeenschap, dus internationaal.
Hoe we allemaal manieren hebben ontwikkeld om onszelf staande te houden.
De rol van de overheid/politiek vs. de burger
Er was veel ruimte voor persoonlijke inbreng
Verhalen die iedereen meemaakt
gedeelde emoties
Toeslagenaffaire slachtoffers
politiegeweld/straatgeweld

Bonding bel hierover
Ik denk dat er nog grote stappen te nemen zijn om sowieso te komen tot inclusie en diversiteit
misschien iets meer tijd
voorstellen voor beleid
community building

Organisatie bel erover
langer tijd inplannen
kom ik op terug via mail naar Sidris
Langer!

Rotterdam voorbij discriminatie

Dit project wordt financieel medemogelijk gemaakt door het Programma Rechten, gelijkheid en burgerschap (2014-2020) van de Europese Unie door grant agreement 963797.

'normal' and almost don't see it anymore, even though it should not be tolerated. Sharing experiences and mutual recognition helped. The bonding effect was good (8).

Here, aspects related to trust in the community and in this group of key people scored highest. Strikingly, the range in the ratings given was also wide: ranging from insufficient (5) to excellent (10). The qualitative data do not provide more insight into this. During the meetings, people pointed to the divisions within the Islamic community, but also to polite cultures in which they may be more inclined to have less appreciation for their own role. Overall, people found the organisation to be very good (8.9) and encourage these conversations to continue.

Per participant:

The scores per participant range from adequate to excellent. There is one participant who scored anomalously low, particularly where bonding is concerned.

Overall rating for the bonding phase: conclusion

Overall rating for the bonding phase: conclusion

Overall, the rating for the meetings during the bonding phase is good (8.1). It is striking that the rating for the bonding aspects is lowest in all three communities (still adequate to good). People do not readily express confidence that they can reverse discrimination and racism with people from their own community and this group of key people in particular.

Evaluatie Bondingfase Moslimgemeenschap Rotterdam voorbij Discriminatie 20220211											
Kwantitatief	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Relevantie											
1	10	10	10	10	10	7,5	5	10	10		9
2	10	10	10	10	7,5	10	5	10	10		9
3	10	5	7,5	10	10	10	7,5	10	10		9
4	10	10	10	10	10	10	7,5	10	10		10
5	10	7,5	10	10	7,5	10	10	10	10		9
6	10	7,5	10	10	7,5	7,5	7,5	7,5	10		9
	10,00	8,33	9,58	10,00	8,75	9,17	7,08	9,58	10,00	0,00	8,2
Bonding											
1	10	7,5	10	10	10	10	5	7,5	10		9
2	7,5	5	0	5	10	5	7,5	10	10		7
3	10	7,5	10	10	7,5	10	5	7,5	10		9
4	10	7,5	7,5	10	7,5	7,5	2,5	7,5	10		8
	9,38	6,88	6,88	8,75	8,75	8,13	5,00	8,13	10,00	0,00	8,0
Organisatie											
1	10	10	10	10	7,5	10	7,5	10	10		9
2	10	7,5	10	10	7,5	7,5	7,5	10	10		9
3	10	10	10	10	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5		9
4	10	10	10	10	7,5	10	2,5	7,5	10		9
	10,00	9,38	10,00	10,00	7,50	8,75	6,25	8,75	9,38	0,00	8,9
Kwalitatief	9,8	8,2	8,8	9,6	8,3	8,7	6,1	8,8	9,8	0,0	8,2
Relevantie	Dat racisme hedendaags toch nog erg aan de gang is en wij het zelf niet meer zien De cijfers over het aantal incidenten Dat het gevoel van herkenbaarheid in bewustwording veel oplevert de moeite die moslims hebben om aan een positief beeld te voldoen Dat ik zodanig gewend ben geraakt aan discriminatie dat ik het niet door had Het ankeren van verschillende vormen van discriminatie waarvan je niet bewust bent dat het discriminatie is Het gevoel dat er ruimte was om alles te kunnen zeggen, zonder oordeel Herkenning bij anderen										
Bonding	Externe partijen die toezicht houden media benaderen en inzichtelijk krijgen of probleem inderdaad breed maatschappelijk probleem is praatgroepen of samenwerking met scholen/jongeren altijd opkomen/wat zeggen als er wordt gediscrimineerd en niet accepteren gelijkwaardige behandeling in de maatschappij Bewustwording creëren Aanspreken op niet-gewenst gedrag										
Organisatie	alle vragen zijn oprecht ingevuld Geen, ga zo door! Programma en organisatie zijn voor herhaling vatbaar Vooral zo doorgaan! Duidelijkheid over inlooptijd. Omdat ik stipt ben, zit ik drie kwartier te wachten vooraf. Is dan een lange onnodige zit.										

On the other hand, it was also said that there was not enough time to engage properly with each other and that people would like the bonding meetings to continue. This is not to say that there are no bonding effects, because it is precisely from the qualitative data and feedback per meeting that mutual trust does appear. The issue at hand is generally considered very relevant and it is also made clear that people are facing a 'white wall' that does not give in easily. Low trust can also express the

Overall waardering bondingfase Rotterdam voorbij Discriminatie 20220228

	Joods	Zwart	Moslim	
relevantie	7,8	8,5	9,2	8,5
bonding	6,0	7,4	8,0	7,1
organisatie	8,8	8,0	8,9	8,6
	7,5	8,0	8,7	8,1

Rotterdam voorbij discriminatie

Dit project wordt financieel medemogelijk gemaakt door het Programma Rechten, gelijkheid en burgerschap (2014-2020) van de Europese Unie door grant agreement 963797.

powerlessness one experiences in the face of it. It is regularly expressed in all three communities that anti-Semitism, anti-black racism, and Islamophobia and Orientalism already have a long history and are not easily eradicated.

If we had to sum up the appreciation, William of Orange's aphorism still seems most applicable to these three communities: "One need not hope to undertake something, nor succeed to persevere."